

BETÆNKNING

Afgivet af Udenrigs- og Sikkerhedspolitisk Udvalg vedrørende

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at Naalakkersuisut pålægges at tage kontakt til den danske regering, med henblik på at bevirke, at der på danske diplomatiske repræsentationer i USA, Tyskland og Rusland ansættes repræsentanter for Naalakkersuisut til varetagelse af grønlandske interesser i medfør af Selvstyrelovens § 15.

Medlem af Inatsisartut Knud Kristiansen og Siverth K. Heilmann, Atassut

Afgivet til forslagens 2. behandling

Udvalget har under behandlingen seneste bestået af:

Justus Hansen, Demokraterne, formand

Olga P. Berthelsen, Inuit Ataqatigiit, suppleant for Juliane Henningsen, Inuit Ataqatigiit

Hans Aronsen, Inuit Ataqatigiit, suppleant for Jane Petersen, Inuit Ataqatigiit

Aleqa Hammond, Siumut

Knud Kristiansen, Atassut

Udvalget har efter 1. behandlingen den 19. oktober under EM2011 gennemgået forslaget.

Forslagets indhold og formål

Forslagsstillerne ønsker med dette forslag, at der på danske diplomatiske repræsentationer i USA, Tyskland og Rusland ansættes repræsentanter for Naalakkersuisut til varetagelse af grønlandske interesser. Selvstyrelovens § 15 giver mulighed for dette, men alene inden for sagsområder, der er fuldt ud overtaget af Selvstyret, og således at den danske regering kan bestemme, at udgifterne herved skal afholdes af Naalakkersuisut.

Forslagsstillerne anfører som begrundelse, at den økonomiske krise viser vigtigheden af at have et veletableret forhold til udlandet. Der peges bl.a. på eksporten, der har stor betydning for økonomien. Forslagsstillerne påpeger ligeledes, at udenlandske repræsentationer vil have stor betydning for profileringen af grønlandske firmaer, kulturel udveksling på tværs af landegrænser og ikke mindst at medvirke til at åbne op for uddannelsesmuligheder i de tre lande.

Økonomisk forventer forslagsstillerne, at forslaget vil betyde en forøgelse af Selvstyrets driftsudgifter på op mod 12,3 millioner kroner om året. Samtidig forventes det, at forslagens

realisering, på sig vil have økonomiske fordele for det private erhvervsliv og en positiv indvirkning på uddannelsesniveaet i samfundet.

Behandling af forslaget af Inatsisartut

Der var ved debatten i Inatsisartut bred principielt støtte til forslaget. Intentionerne i forslaget sås som en naturlig forlængelse af Selvstyret, der giver mulighed for, at der ved kongeriget Danmarks udenrigsrepræsentationer kan ansættes grønlandske repræsentanter, til at varetage grønlandske interesser.

Inuit Ataqtigiit støttede principielt forslaget, men var ikke enig i valget af lande og henviste det derfor til udvalgsbehandling med henblik på udarbejdelse af et ændringsforslag.

Siumut støttede forslaget fuldt, men var åbne overfor et eventuelt ændringsforslag, såfremt der kunne opnås enighed om dette i udvalget.

Demokraterne forkastede forslaget pga. afstemningstemaet og ønskede, at Naalakkersuisut grundigt skulle undersøge i hvilke lande, det ville være relevant at have en repræsentation, men ville være åbne overfor samarbejde i udvalget.

Atassut støttede forslaget og så frem til Naalakkersuisuts analyse af omkostningerne ved repræsentationer ved relevante danske ambassader.

Kattusseqatigiit Pattiit støttede intentionen i forslaget, men ikke afstemningstemaet, hvorfor den blev henvist til udvalgsbehandling således, at udvalget kunne fremsætte ændringsforslag.

Omdrejningspunktet for debatten i Inatsisartut var således ikke spørgsmålet om *for* eller *imod* forslaget, men om hvilke land/lande, det ville være naturligt at starte med. Forslaget blev derfor sendt i udvalg med henblik på at undersøge de økonomiske omkostninger, der vil være forbundet ved etablering i de forskellige lande og evt. udarbejde et ændringsforslag. Forslagsstillerne var enige i dette og erklærede, at de var åbne overfor et evt. ændringsforslag.

Udvalgets behandling af forslaget

Indledningsvis bemærker udvalget, at når der i dette afsnit skrives *repræsentation/er i udlandet*, skal dette ses som en forkortelse af *grønlandske repræsentant/er på Kongerigets Danmarks udenrigsrepræsentationer*.

Udvalget er enig med forslagsstillerne i vigtigheden af, at skabe faste og stabile kontakter til omverden. Vi er i stigende grad blevet en del af verdenssamfundet, og flere lande viser politisk interesse for Grønland, ikke mindst pga. vores geografiske placering og rigdomme i undergrunden. Udvalget finder det derfor helt naturligt, at vi, som led i en styrkelse af, og med fokus på det

internationale samarbejde opretter repræsentationer i udlandet, som kan arbejde for at fremme grønlandske interesser.

Udvalget er af den holdning, at der må foretages en prioritering af i hvilke lande, der primært skal etableres repræsentationer, og ikke mindst af økonomien i forslaget. Der er knappe ressourcer og landskassen bør ikke pålægges unødvendige udgifter. Samtidig finder udvalget det vigtigt, at vi som land i et verdenssamfund ikke blot venter på, at omverden kommer til Grønland. Det er mindst lige så vigtigt, at Grønland selv, via repræsentationer i udlandet, varetager egne interesser i udlandet. Udvalget ved, at Udenrigsministeriet og Udenrigsdirektoratet gennem årene har opbygget et godt samarbejde og i fællesskab varetager rigsfælleskabets interesser i udlandet, hvilket udvalget ser meget positivt på.

Som led i udvalgsbehandlingen, har udvalget af to omgange stillet spørgsmål til Formanden for Naalakkersuisut og har haft indkaldt Formanden for Naalakkersuisut til samråd (kopi af udvalgets spørgsmål, Formanden for Naalakkersuisuts besvarelser, samt samrådsindkaldelsen og Formanden for Naalakkersuisuts talepapir er vedlagt betænkningen, som bilag 1, 2 og 3).

Spørgsmålene og samrådet har haft til hensigt til at uddybe Naalakkersuisuts holdning til forslaget og ikke mindst at opnå større viden om hvilke lande, der vil være relevante og hvilken økonomi der er forbundet med forslagets eventuelle realisering. Udvalget vil gerne i denne forbindelse takke Naalakkersuisut for dets samarbejde med udvalget og deres besvarelser af udvalgets spørgsmål.

Hvor vil det være relevant for Grønland at have en repræsentation/er?

Flere lande har været nævnt i drøftelserne, som mulige lande, hvor det ville være central, at have en repræsentation. Forslaget peger på USA, Rusland og Tyskland, udvalget har peget på USA, Canada og Island, men Naalakkersuisut har fundet, at USA, Kina, England og Island ville være væsentlige lande at styrke forbindelsen til.

Der er, således fælles enig om at USA bør have første prioritet i arbejdet med at styrke og udbygge relationerne til udlandet. Etablering af en grønlandsk repræsentation i USA vil betyde, at Naalakkersuisuts arbejde med oprindelige folks rettigheder i FN vil kunne intensiveres og ikke mindst, at repræsentationen vil kunne blive akkrediteret for Canada, såfremt dette er muligt. Grønland har siden anden verdenskrig haft relationer til USA og har opbygget et samarbejde på en lang række områder, politisk, uddannelses- og forskningsmæssigt og ikke mindst inden for råstofområdet.

Naalakkersuisut har fremhævet overfor udvalget, at de grønlandske interesser i Rusland, Tyskland og England vil kunne varetages på tilfredsstillende form via repræsentationen i enten Danmark

eller Belgien, hvilket udvalget har taget til efterretning.

Grønland har som med USA gennem årene knyttet faste relationer til Island. En række islandske firmaer operer her landet, der er faste flyforbindelser og på politisk niveau er faste årlige møder, også i fiskerisammenhæng, ligesom de politiske bånd styrkes via samarbejdet i Vestnordisk Råd og Nordisk Råd. Endvidere er der gennem de seneste år blev opbygget et godt og velfungerende samarbejde mellem de to landes sundhedsvæsen. Et enigt udvalg finder derfor, at Island vil være det andet land, hvor vi bør have en repræsentation.

Udvalget har forståelse for Naalakkersuisuts interesse i at have en fast repræsentation i Kina. Kina er i globale sammenhænge en stormagt, både politisk og økonomisk. Samtidig er Kinas interesse i Arktis stadig stigende og landet har søgt observatørstatus i Arktisk Råd. Vi har samhandel med Kina, og denne vil muligvis være stigende. Samtidig er det vedkendt, at der i Grønlands undergrund findes råstoffer, som Kina i øjeblikket næsten har monopol på. Det er udvalgets vurdering, at det inden for en årrække vil være naturligt at styrke forholdet mellem Grønland og Kina, men finder at dette er for tidligt endnu. Udvalget vil naturligvis fuldt ud acceptere såfremt Naalakkersuisut har en anden vurdering.

Forslagets økonomiske konsekvenser

En del af baggrunden for indkaldelsen af Formanden for Naalakkersuisut til samråd var forslagens økonomiske konsekvenser, som udvalget ønskede uddybet. Udvalget fandt ikke, at de foreløbige beregninger, på mellem cirka 2,3 – 2,5 millioner kroner for én udsendt medarbejder og mellem cirka 4,1 – 4,6 millioner kroner for to udsendte medarbejdere, var fyldestgørende. Ikke mindst ønskede udvalget oplyst, hvilke udgifter, der indgik i cirka beløb i de foreløbige beregninger, da dette kunne give udvalget en fornemmelse af, hvilke yderligere omkostninger, der eventuelt måtte forhøje de anslåede omkostninger ved forslaget realisering. Ved samrådet oplyste Formanden for Naalakkersuisut, at beregningerne inkluderede de forventede omkostninger ved udsendelse af en medarbejder, herunder boligforhold, driftsudgifter og en gennemsnitlig beregning af lønudgifter. Udvalget er tilfreds med Naalakkersuisut redegørelse for dette

Naalakkersuisut har oplyst, at det ikke er muligt at oplyse de nøjagtige omkostninger ved forslagens realisering, ligesom det ikke er muligt at beregne, hvilke økonomiske gevinster Grønland vil høste ved forslagens realisering. Naalakkersuisut har derfor pointeret at etableringen af repræsentationer i udlandet skal ses, som en langsigtet investering, der fremmer og repræsenterer grønlandske politiske-, økonomiske- og handelsmæssige interesser i udlandet. Udvalget tager dette til efterretning.

Ændringsforslag

På baggrund af de i betænkningen fremførte overvejelser fremsætter udvalget følgende ændringsforslag:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at Naalakkersuisut pålægges at tage kontakt til den danske regering, med henblik på at bevirke, at der på danske diplomatiske repræsentationer i USA og Island ansættes repræsentanter for Naalakkersuisut til varetagelse af grønlandske interesser i medfører af Selvstyrelovens § 15.

Udvalgets indstillinger

Med disse bemærkninger og med den i betænkningen anførte forståelse skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Et enigt udvalg indstiller ændringsforslaget til vedtagelse.

Justus Hansen

Formand

Olga P. Berthelsen

Hans Aronsen

Aleqa Hammond

Knud Kristiansen